

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

9 de Successione delata Ascendentibus intestatorum descendentium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Sunt vici docti in hac questione, de nepotis primogeniti & patris prelatione, ut in que accerimus probationibus. Ita est tra defen-
 dentes. Ego tamen quid sentiam, cum liberum sit cui; sententia
 dicendi in tam copiosa varietate, dico: primum mores regnorum
 & familiarum, consuetudinemque antiquam sequi oportere, si de
 ea appareat: in conditionibus enim rerum pacta appoita sequen-
 da iur. in l. traditionibus. de pact. P. Quod si varietur consuetudo,
 vel questio de nouo emerferit, quæ ex maiorum exemplis expli-
 cari nequeat, arbitror filii primogenituræ ius ad nepotem quan-
 documque natum, dummodo conceptus fuerit pendente vita aui,
 transferri patre mortuo ante auium, & ita tradit. lo. Fab. ad §. cum
 filius, de here. qua ab int. def. Chas. ad §. 10. des. successions, nu. 2. Nam si
 filius superuixisset aui filii sui, nulla est questio, cum iam ex perso-
 na filii, ius questitum sit ei: & ita ad suos recte transferat, vt in c. li-
 cet, de vot. Ratio autem huius sententiæ illa videtur esse, quod ubi
 natus est filius, ius primogenituræ in illum traslaturum est, & imple-
 ta sit voluntas statuti: ideoque designatus quodammodo rex vel suc-
 cessor dicatur, non iure here ditario, sed ex dispositione legis po-
 tissimum in regno libero. Atque ita questitum natiuitate prima
 per sanguinis primitias, transfunditur eadem ratione sanguinis in
 nepotem, vnde in cap. quam periculo sum glo. 1. q. 1. Quia sangui-
 nis institutus est ius a natura, interuerti non potest, l. in quibus, &
 l. si quis prioris, de sec. nup. C.

¶ Contra quam oblietur, si agatur de regno non libero cli-
 entelari deferendo ex pacto primogeniti: nam in eo, mortuo pri-
 mogenito, nec nepos ex eo, nec secundo genitus filius succedit, sed
 redit ad dominum. Vt in regno Sicilia iudicatum, quod in eo casu
 ad summum Pontificem redit decedente rege sine superstiti pri-
 mogenito, l. ad l. ius potest, nu. 4. de acq. here. Regnum enim est
 de feudo Ecclesie Romanæ, vt Apulix, & Neapolitanum inuesti-
 turam accipiens a principe faceret ortum Romano, ca. Apostolica, de
 re iur. in 6. Nec successione hic admittimus hereditariam. ¶ Sed
 ¶ & cõstat, quæ cedi possunt, si nihil aliud prohibeat: ex parte, tras-
 missibilia esse ad heredes, l. ex pluribus de adm. iuro. P. l. quedam, de
 acq. rer. dom. Primogenita autem libere cedi posse docet sacra pa-
 gina, in exemplo Esau & Iacobi, Genes. 25. & 27. c. si. item opponi-
 tur, 22. q. 2. Transmitteret ergo per primogenitum in nepotes
 patris filii, videlicet secundum intentionem legis, vt qui ex primi-
 tiis generationis nascuntur, perpetuo ad ius de quo agitur, vt legis
 succedant. Et in hac sententia probanda iure diuino & naturali,
 totus incumbit Oldradus, per 18. columnas, conf. 224. incipiente,
 ihs sunt allegationes facte. Quare nec de his plura addam. Moneo
 autem, vt si de feudi successione agamus, legem impostam tradi-
 tionis summo opere & precipue contemplemur, & naturam feudi:
 num diuisibile, indiuisibile, formineum, paterni, antiquumve sit,
 an transmissibile, vt docuimus in libro feudorum antea in rebus,
 lib. 6. Syna. c. 2. & 3. Hæc enim euoluit facile successione causam
 nepotum. Exempli causa, Feudum Marchie, ducatus, imperatus,
 vel alterius regalis dignitatis, de quo fit a rege vel Imperatore in-
 uestitura, mortuo inuestito redit ad regem, nec ad filios vel nepo-
 tes transmittitur: nisi inuestiantur de nouo, §. 1. de feudo Marchie,
 in vrb. feud. Vt etiam in bonis, quæ diademati regio annectuntur,
 si cõcedantur a rege alicui, morte eius ius exstinguitur, vt vsufra-
 ctuario decedente vsufructus, & redit ad regem, nõ ad filios pos-
 sessoris: quia eorum proprietates nõ potest disungi a iure diademati-
 tis, & quæ coronæ sunt, inalienabilia sunt iure communi.

¶ In filiis feudis, interdum soli nepotes, interdum cum patris
 succedunt, propter consuetudo seruata est, & vt dictum, ex natura
 feudi, §. 1. de natur. successio. feud. §. 1. de success. feud. §. 1. & 3. de feud.
 Mar. in vrb. feudo. Siqui dem & aliquando patris nepotes exclu-
 dit, vt tractat And. de Iser. in §. 1. de nat. successio. feud. in feud. col.
 7. & in §. præterea, de prohibita feud. alien. per Feder. ¶ Ceterum
 ¶ in rebus, quæ iure communi recipiunt censuram, iure represen-
 tationis cum patris in bonis aui testati admittuntur collatione
 vtrique facta acceptorum: ita vt non succedant cum patris per
 capita, sed in stirpes: quia ratione propriæ personæ excluderentur,
 vt remotiores in gradu. Nam proximior gradus est filiorum, quæ
 nepotum: quare non succedunt in tanta portione ac filii, sed in ea
 tantum, quam pater eorum tanquam vnus ex filiis, si viueret, ha-
 biturus esset, hoc examinat Guil. Bened. in c. Raynuitus ad ver. & v-
 xorem nomine, nu. 66. Et ita subrogati habent eandem causam,
 quam habituri essent, in quorum iure loco, l. reum qui, §. qui in-
 uenturum si quis cautio. P.

¶ Scio tamē aliquos dixisse, nepotes succedere aui ex persona
 propria, & non patris: representato tantum in gradu filio, & non

in persona Bar. in l. si annus, de lib. pre. & Alex. conf. 4. col. 4. vol. 4. &
 conf. 20. i. vltimus. Sed verior est contraria sententia, quam e iur
 Bartolus sequitur sibi contrarius, Bart. in l. Gallus §. & quid si ian-
 tum, col. pe. de lib. & possib. Quamquam si agatur de nepote filix, quæ
 renuntiauit dote aliqua accepta & iurauit, quæ ob iuramentum
 non potest ex sua persona petere supplementum, ca. quamuis, de
 pac. in 6. dicere possimus nepotem ex ea, mortua matre ante aui,
 posse petere supplementum legitime, vel agere querela inofficio-
 si, si in aui testamento relictum illi nihil est, quod illi sufficiat pro
 legitima, idque ex propria persona, Bal. in l. si in 4. col. C. eod. Guid.
 Pap. dec. 598. Bar. ad l. qui superstitis, de acq. hered. Gui. Bened. in 3.
 par. c. R. ynnuus in q. de legitima, nu. 6. Is enim non potest excludi
 iuramento matris, quia iuramentum personale est, & aui debet
 legitimam etiam nepoti. Quia nepos, sublata filia, loco filix est: &
 ideo succedit in locum filix. Et si plures sint nepotes ex ea, cum
 patris loco vnus filix, tantum partem capiunt. ¶ Quinimo ¶ & si
 nepotes tantum sint successuri nullis existentibus patris, si ex di-
 ueris filiis vel filiabus plures sint nepotes impari numeri, adhuc
 remanet forma succedendi per stirpes, non per capita. Vt si ex v-
 no fratre sint nepotes tres, ex alio duo, ex alio vnus solum, tantum
 consequetur vnus, qui suam stirpem & locum patris tenet, quan-
 tum duo: & tantum duo, quantum tres: nõ secus ac si cum patris
 concurrerent. Et ita iudicatum scribit Guido Pap. questio. 6. 134.
 Quæ communis est, Bel. in §. 1. in fin. de nat. success. Fel. in vrb. feud.
 Ange. in §. c. filius, de hered. qua ab int. defer. & sanior opinio, pro-
 pter locum quem tenent. Et ita se sæpe consuluisse scribit Guillel.
 Bened. ad cap. Raynuitus, ad ver. & uxorem nomine, num. 69. de
 testam. ¶ At ex rigore iuris ciuili etiam placuit, ne nepotes veni-
 12
 re possent ad hereditatem aui, sed tantum ex iure pratorio, l. qui
 se patris, C. vnde li. l. si quis filium, §. si filius, nu. 12. de acq. hered.
 Locum ergo veluti gradus semper tenent ex æquitate patris, et si
 eius persona non veniant.

¶ Et proinde si filius patrem occiderit, & indignus factus fue-
 13
 rit successione, nepos quoque ex eo, occiso aui, succedere nõ de-
 bet etiã non conscius vel socius sceleris aut necis illatæ, & ita con-
 tra sententiam Baldi, in l. si quis incestus nup. C. resoluatur, Nic. Boe.
 dec. 2. nu. 8. communi interpretum calculo. Et homicida red-
 dit incapax, bona quæ hac via scelerata affectus est, ab heredi-
 bus enuncuntur, vt ab indignis, l. cum ratio, §. si de bon. damn. & ibi
 Bart. & Pau. Cast. in l. codicillis §. matre, de lega. 2. l. Lucius Titius, &
 ibi glo. & Bart. in 2. nota. de in. sic. Sic si frater fratrem occidat, inte-
 stato quidē si proximior sit, succedit: sed ab eo & ab eius filio, suc-
 cesso a filio vindicatur, vel ut ab indignis: nisi sit alius qui in equa-
 li gradu sit cum interfecitore, ad quem non ad fiscem deuoluatur
 hereditas, homicida & eius filio exclusis. Quod & exemplis illu-
 strat Boerius, dec. 2. in occidente agnatum, vel vxorem, vt eis
 homicida succedat quidem, sed tanquam ab indigno, dummodo
 alii gradu non sint æquales, qui possint succedere, inuicatur here-
 14
 ditas, d. l. Lucius Titius, & ibi Bart. & gl. Bald. in l. eam quam, ver-
 hac faciunt ad questionem, de fideic. C.

De Successione delata Ascendentibus intestatorum
 descendentium. Cap. 9.

- 1 Heredum pronuntiatio num pertineat ad descendentes, vel colla-
 terales, vel infirmos.
- 2 Ordo successione turbatur succedentibus, ascendentibus, descen-
 dentibus.
- 3 Mater iure 12. ab. non succedebat filio, quare, & quomodo iure
 ciuili succedat. §. nu. 4. §. 6. & 8.
- 7 Ius liberorum quid.
- 9 Ascendentium quæ sit hodie in descendendum successione lex
 posita.
- 10 Auius, auia, & superiores quomodo succedant descendentibus.
- 11 Ascendentium successio quomodo recipiat distinctionem ex bo-
 nis paternis, vel maternis.
- 12 Filii fratrum quomodo cum patris & patre vel matre defuncti
 intestati patris succedant.
- 13 Fratres fratrum, filii excludunt auius, defuncti in succes-
 sione intestati fratris, sine patre & matre decedentis.
- 14 Spiritus intestatis decedentibus qui & quando ascendentes succe-
 dant.

Dvbitatum aliquando est, ¶ num appellatione heredum legi-
 timorum veniant ascendentes: & conclusum etiam est, in
 clausula substitutionis facta alicui, si sine herede legitimo decede-
 rer, non contineri ascendentes, nec collaterales, sed tantum descen-
 Hhhh 2

dentis, l. ex facto, §. si ad Treb. P. l. 2. & 3. de su. & legi. heredi. C. vide Guid. Pap. g. 457. Licet in contrahibus, & in legibus, vt plerumq; heredis nomen omnes in vniu. r. am directo succedentes, contineat, l. si. C. de hered. insti. l. sub diuersis, §. 1. de condi. & dem. l. que dam, §. is autem, de eden. §. Ordo t. certe turbatur in successione, dum precedunt filii parentibus, l. nam & si parentibus, de inoffic. test. Non debent enim filii heredes vt parentibus, sed parentes filijs, iquit D. Paulus, 2 ad Cor. 11. & c. cum Apostolus, 6. §. prob. bemus, de censib. ca. predicator. 6. g. 1. Et ordine nature filius succedit patri, l. scripto, §. non sic parentibus, vnde liber. atq; in lege successiois intestati in Numero cap. 27. Deus meminit de descendibus & lateralibus, de ascendentiu successione nequaquam. Nec Plato etiam, in hac successiois lege meminit, Plato 1. de legib. Si quis omnino sine liberis masculis feminisq; decedat in testat. mas & femina qui ex eodem genere tanqua cojores domum deseru. ingrediuntur, quib. fors proprie competat. Prima soror, deinde fratris filia sororis filia tertia, quarta paterna soror, patris fratris filia quinta, sexta paterna sororis filia. In Aruernia & in quibusdam alijs locis, ex consuetudine conseruata nunquam descendentiu ascendentes succedunt, sed illis sine liberis fati munus obeantibus, vocantur ad intestati successioem ex latere proximiores: iisque deficientibus, filius, Masius. m. §. idem, de consue. de successione, §. ult. volunt.

3. §. Lege 12. tab. t. pater, decedente sine liberis filio vel nepote qui in eius esset potestate, ei succedebat solus, exclusa matre, cui nec filius heres erat, §. 1. de senatusf. Tertull. a. lib. 3. Insti. tit. 3. l. 2. C. ad senat. Tertullian. At emancipatis filiis, nec pater succedebat, nisi contracta fiducia eos emancipasset, & nominatim in emtione & venditione & emancipatione ficticia, de forma emancipationis, in §. preterea. & ibi etiam Theophilus quib. mod. ius patr. pot. sol. §. 1. de success. liber. C. ius lib. 2. l. 1. tit. 6. l. 1. ibi ius succedendi retinuit. Quod emendauit Iustinianus, sublatis emancipationis antiquis & toleminibus titibus, statuens, vt quamvis fiducia de succedendo inter emancipandum contracta non esset nominatim, tamen pro quasi contracta haberetur, nihilominus filio emancipato succederet, l. si. C. de emanc. libero. §. fin. de legi. agna. succ. apud

4. Iustitia. §. Matris t. repulsam a successione filiorum iustam pluribus rationibus quidam contendunt: quod vel per eam successioem, nomen & splendor familiarum occidat, translatis bonis in extraneas appellationes, & in alios honoris titulos, quia filii non matris, sed patris familiam sequantur, §. sunt autem, vers. at qui, de legi. agna. succ. §. fin. de pat. pot. vel quia alienum a iustitia videatur, agnatorum spolia in alienum virum transferri: quod & durum patet dicit Ioan. Faber, in rub. de nups. in fine. contraque intentionem defuncti ante patris, cuius etiam animam post mortem trisari scripsit iustitia quando mulier secundas experitur nuptias, §. qua vero, de nups. in aut. vt pote quod sepe secundo viro, & bona & vitam sui filii addicit, lugubrem facit omnem patrimonij statum, & proximorum mouet lacrymas, dum maiorum imagines vident retulias aut aliorum titulos bona adscripta, l. lex qua iutores, de adm. tu. C. Quibus alias nec t. causis Guil. Benedictus, in ca. Rynarius, ad verba, & uxorem nomine Adelsiam, num. 20. 30. 31. 32. 33. Vnde non improba videtur alieni consuetudo, vt matres no succedat filijs. Cuius generis & editum latum fuit a principe nostro Carolus 9. anno Domini 1567. mensis Maii apud san. x. Miarum, quo bona que filio obrigerut ex parte vel linea paterna, adirebantur matribus: relicta eis pro omni legitima illis debita, meda parte horum bonorum in vfructu ratum, & vfructus nomine quamdiu vixissent. De quibus tamen non fit mentio bonis aliunde procedentibus, publicatum hoc ed. et in in curia senatus Patiensis eodem anno, 29. Iulij Tholoanus tamen senatus publicationem non est passus.

5. §. Iure t. ciuili, Claudius Casar matri ad solatium liberorum amissionem legitimam eorum detulit hereditatem, §. 1. de senatusf. Tertull. Postea autem senatusconsulto Tertulliano, vt ait Iustinianus, d. §. 1. quod D. Adriani temporibus factum est, plenissime de trisi successione matri non etiam ante deferenda, cautam est, vt mater ingenua ius trium liberorum habens: libertina, quatuor, ad bona filiorum sitatamve admitteretur iactatatum, licet in potestate parentis sit: vt scilicet, cum alieno iuri subiecta est, idem Pan. in l. filij, 6. ad senatusf. Tertull. l. 38. P. m. 18. iussu eius adeat hereditatem, cuius iuri subiecta est. Huius senatusconsulti Antoninum Pium ab Adriano adoptatum auctorem facit Zonaras, Claudius, inquit Suetonius, in Claudio, c. 19. consueti pro conditionis cuius que eius uocationis legis Papia Potea: Latris sua Quiritium: feminis ius quatuor liberorum, qua constituta hodie seruatur. Et Be-

roaldus ad Saetonium tradit beneficium hoc liberoru ab A. iano libertinis postea tributum. Vlpianus in titulis siquidem Vip. in ut. 26. Hereditas ad matrem ex lege duodecim tabular. non pertinet: sed si ius habeat liberorum, ingenua, trium: libertina quatuor: legitima heres sit ex senatusconsulto Tertulliano. Si tamen ex filio, neque ius heres sit, qu. ve inter suos heredes ad bonorum possessionem a prator. re vocantur: neque pater ad quem lege hereditas bonorumve possessio cum re pertinet: neque frater consanguineus: quod si soror consanguinea sit, ad utraq; pertinet: inbecur hereditas. Quae omnia excepta sunt ex l. 2. cum ius §. §. & sequentibus legibus ad senatuscon. Tertull. in P. §. Quibusque t. apparet matrem ex senatusconsulto non succedere, si pater filio defuncto superuisset, vt in l. 2. C. ad Tertull. filiosque defuncti obstitisse matri, l. 2. §. liberi, & l. in suspensio, 8. eod. P. imo adoptiuos tam filios quam nepotes, vt pote in familiam translato, l. a quissimus, eod. P. & d. §. liberi. Filiam t. aut. mor. 7. t. i. vna cum in testat. morte admitti, l. 2. §. sed si quis decesserit, ad Tertull. P. Iulius Paulus explicare videtur quale sit illud ius liberorum in successioe matris, his verbis, l. l. Pan. lib. 4. recep. sent. c. 9. Ius liberorum plura habebat privilegia horum hoc vnum, qua donata Latia. Dio Cass. l. 55. de iure liberorum, composui librum Marcus Verrius Maurus, ius liberorum mater habet, quatuor filios aut habet aut habuit: aut n. g. habet, neq; habuit. Habet, eius superi: habuit, que amittit: neq; habet, neq; habuit, qua beneficio principis ius liberorum consecuta est. §. Fuit t. Constantini postea lex, quae non habita ratione iuris liberorum, matri deferbat hereditatem diminiuram, ex tertia vel alia parte delata agnatis, qui antea non excluderentur ab hereditate, in l. de legi. her. lib. §. C. Theo. tit. 1. Theodosius vero & Valentinianus, matrem iure liberorum subnixam, patruo capite minato statuerunt dare tertiam partem: in nullo vero huius subnixa sit auxilio, quartam, l. sicut mater, 7. eod. tit. C. Theo. §. item vetustas, de her. qua ab int. deser. Explicat. eodem Theoph. in §. pen. de senat. Tertull. Iustinianus iterum sustulit omnino ex senatusconsulto necessitatem iuris liberorum, & constituit legitimam iura, quae ex senatusconsulto praestantur, omnino ad matrem habere: licet tres liberes ingenua, vel libertina quatuor minime pepererit, l. 2. de iur. lib. l. 8. C. tit. 59. Verum illud retentum est, vt filii defuncti preferentur matri & additum, vt & filiae eiusdem mortui neptes & proneptes eam excluderent, §. preferuntur, de senatusf. Tertull. Ab olita liberorum plurium necessitas, cum non vdeatur peccata mulier nec arguenda, quod non plures sed pauciores pepererit. Sublata etiam illa mutatio tertiae vel quartae partis cum constitutione, vt sine illa diminutione filiorum suorum successioem acciperent, exclusis omnibus personis legitimis: excepta fratris & sororis persona, vt dicemus, §. sed nos constitutione, in l. si. C. ad senat. Tertull. Sublata etiam in successione, l. 9. de legi. her. C. Sublataque pot. sterilitatis & cohibitus, l. de infir. p. cohib. & orbica. l. 8. C. tit. 58. Verum tamen adhuc iure soluta eo & Codicis, pater pot. or matre. Et in lucris aequalibus, & non bonis maternis quatuor filia, primum succedebat defuncti liberti filiae: & si non esset, fratres exclusis matre. Post quos, si filia non esset, pater admittetur, etiam si defunctus filiae in potestate patris: in cuius tamen bonis quamdiu vixisset pater haberet vsum fructum, in l. si. com. de success. lib. 6. C. tit. 58. Atq; his modis saepe variatum in successioe ascendentiu, matris, patris, anorum & cauiaru, & coconfu illarum, vel in distinctione facta rerum, de quarum successioe agebatur, vel personatum, vel potestatis, qualitatibus, vel temporibus, vel sexus. §. Sed tandem illa, & vniuersa succedendi formulae antiquae, praetoriae, iuris antiqui & antiquioris, in vnam resolutionem redacta sunt, & istam se. resolutionem tradit Guil. Bened. in repet. c. Raynuius, ad ver. & uxorem nomine, nu. 73. 74. 75. 76. §. seg. Vt si pater solus superstitis mortuo filio in potestate constituto, solus succedat: si vero vna cum illo mater superstitis sit, uterque filio aequaliter succedat in proprietate & vfructu bonorum castrensiu: in bonis vero aduentitijs, in quibus pater quamdiu vixerit habet vsum fructum, l. cum oportet, de bo. qua lib. C. mater cum patre in proprietate succedat: vsum fructum pater quamdiu vixerit integrum retineat, & eo mortuo mater cum vfructu patrem suam possidet. Sic emendata est lex antiqua quoque, qua pater accipiebat castrensis filii non iure hereditario, sed iure peculij solus, l. 1. §. 2. & l. proponeretur de cast. pecul.

§. Quod si agatur de liberis emancipatis, bona eoru diuisi sunt aequaliter inter solos patres primi gradus, inter patrem & matrem si soli sint. Sed si defu. & non sint primi gradus ascendentes, pater aut mater, sed tantum secundi vel tertij gradus, a aut matre, vel

